

sipri

SIPRI YEARBOOK 2014

Armaments,
Disarmament and
International
Security

Resum en català

INSTITUT INTERNACIONAL D'ESTOCOLM PER A LA RECERCA DE LA PAU

L'Institut Internacional d'Estocolm per a la Recerca de la Pau (SIPRI) és un institut internacional independent que es dedica a la recerca sobre el conflicte, els armaments, el control de les armes i el desarmament. Fundat el 1966, el SIPRI proporciona dades, anàlisis i recomanacions, basades en fonts públiques, a autoritats, investigadors, mitjans de comunicació i el públic interessat.

L'ANUARI DEL SIPRI

El *SIPRI Yearbook 2014* presenta un recull d'informacions originals en àmbits com ara la despesa militar mundial, les transferències internacionals d'armes, la producció d'armes, les forces nuclears, els conflictes armats i les operacions de pau multilaterals, juntament amb les anàlisis més actuals d'aspectes importants del control d'armes, la pau i la seguretat internacional. L'anuari, que es va publicar per primera vegada el 1969, està escrit per investigadors del SIPRI i experts externs convidats.

Aquest quadern resumeix el contingut del *SIPRI Yearbook 2014* i aporta alguns exemples de les dades i les anàlisis que conté.

www.sipriyearbook.org

ÍNDEX

Introducció	1
1. Aspectes del conflicte a Síria	2
Part I. Seguretat i conflictes, 2013	
2. Conflictes armats	4
3. Operacions de pau i gestió dels conflictes	6
Part II. Despesa militar i armaments, 2013	
4. Despesa militar i producció d'armes	8
6. Transferències internacionals d'armes	10
6. Potències nuclears mundials	12
Part III. No-prolifерació, control d'armes i desarmament, 2013	
7. Control d'armes nuclears i no-prolifерació	14
8. Reducció de les amenaces contra la seguretat que representen els materials químics i biològics	16
9. Control d'armes convencionals i mesures militars de foment de la confiança	18
10. El control del comerç d'armes i del material de doble ús	20
Annexos	22

© SIPRI 2014
© FundiPau 2014

INTRODUCCIÓ

IAN ANTHONY

El *SIPRI Yearbook 2014* documenta algunes de les tendències inquietants que presenten els conflictes, la dinàmica armamentística i la seguretat internacional. El món continua molt lluny del que podríem anomenar ordre global. A més, a causa del canvi constant i ràpid que continuen experimentant les activitats polítiques, tecnològiques, econòmiques, ecològiques i militars, és possible que com més va més difícil sigui arribar a solucions pacífiques per als conflictes i promoure un entorn de seguretat més estable.

Pel que fa a les conclusions que es poden extreure dels episodis i els esdeveniments que s'han viscut el 2013 en qüestions d'armament, desarmament i seguretat internacional, cal seguir analitzant les interaccions que s'estableixen entre tres grups de qüestions interrelacionades.

En primer lloc, la variabilitat en l'enfocament de la governança internacional repercutirà directament sobre la capacitat dels estats per arribar a una entesa comuna i un acord sobre quines són les millors maneres per promoure la seguretat internacional i regional. Els diferents capítols d'aquesta edició de l'anuari del SIPRI destaquen el sorgiment d'una sèrie de tensions de caire diferent, per exemple dins de les diverses institucions especialitzades i entre els organismes mundials i regionals encarregats de gestionar la seguretat. El moviment constant des de la recerca de l'interès comú cap a la tolerància de les diferències nacionals i la gestió de les seves conseqüències ha anat erosionant els enfocaments multilaterals i, com que el discurs sobre seguretat fuig dels límits que imposen els marcs acordats, es pot entreveure una nova mutació en el posicionament dels estats al voltant de diferents qüestions.

En segon lloc, la millora de la comprensió de la relació entre el desenvolupament i la seguretat ajudarà a identificar oportunitats per tal que actors que tradicionalment no han col·laborat duguin a terme actuacions conjuntes. Poques persones posaran en dubte que existeix una relació entre el desenvolupament econòmic, social i humà, d'una banda, i la pau i la seguretat, de l'altra. La relació és complexa: mentre que la seguretat pot portar al desenvolupament i el desenvolupament pot portar a la seguretat, cap dels dos no és suficient per promoure l'altre i és possible que ni el desenvolupament ni la seguretat no siguin sempre necessaris a curt termini. Per comprendre millor aquesta relació caldrà seguir estudiant-la, mitjançant l'aplicació d'un mètode que analitzi els problemes en la seva totalitat en lloc de mirar de resoldre aspectes concrets. A fi de comprendre com interactuen les diferents parts d'aquests problemes, caldrà abordar-ne l'estudi des de moltes disciplines acadèmiques.

En tercer lloc, la rapidesa i l'abast dels avenços en diversos camps de la ciència i la tecnologia i la forma en què aquests avenços interactuen entre si es podrien considerar com un factor independent que va donant forma a la seguretat internacional. Atès el seu creixent grau de complexitat, ara és més difícil avaluar la tecnologia. Comprendre la interacció entre la ciència i les polítiques públiques també és molt més complicat.

La necessitat d'“una informació competent i no esbiaixada al voltant dels efectes físics, biològics, econòmics, socials i polítics de les cada cop més àmplies i grans aplicacions de la tecnologia” per avalar el procés decisor dels governs i el procés legislatiu és una idea que no és ni molt menys antiquada i possiblement és més necessària que mai. ●

El Dr. Ian Anthony és director del SIPRI.

1. ASPECTES DEL CONFLICTE A SÍRIA

Després de tres anys de conflicte a Síria, són molts els que dubten que es pugui trobar un camí viable per a la pau. Qualsevol intent d'intercedir en el conflicte requereix comprendre'n la dinàmica, un aspecte en què la recerca en l'àmbit de la pau i el conflicte pot ser de gran ajuda. Tanmateix, com van posar de manifest el 2013 les divisions al si del Consell de Seguretat de les Nacions Unides i entre els estats de la regió, les discussions sobre l'evidència de l'ús d'armes químiques i les controvèrsies sobre quins grups representen les forces antigovernamentals, no hi ha una explicació del conflicte unificada, fiable i basada en els fets.

No obstant això, tres aspectes del conflicte siríà al llarg del 2013 —la valoració de la incidència del conflicte, la restricció del subministrament d'armes i les implicacions de l'ús d'armes químiques— proporcionen un punt de partida per examinar-ne la repercussió a una escala més gran.

La valoració de la incidència del conflicte a Síria

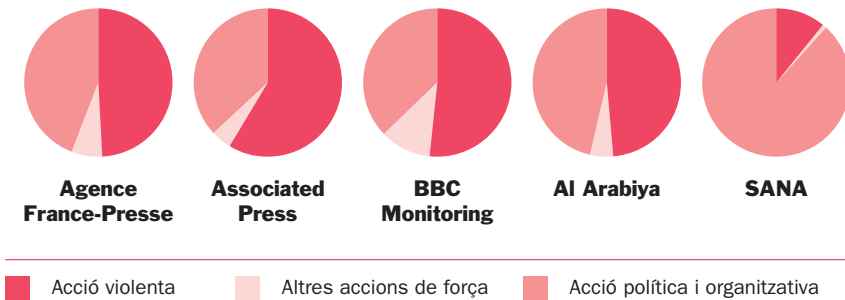
La principal dificultat per a les persones que estudien els conflictes és la recopilació d'informació fiable, fins i tot a partir de la cobertura dels mitjans de comunicació. Atesa la complexitat del conflicte siríà, la informació

esbiaixada continua sent un gran obstacle, ja que empantanega la recopilació de dades útils i desinforma investigadors i autoritats en relació amb els fets que realment s'esdevenen. La gravetat de les conseqüències del continu fracàs de la diplomàcia i la política, així com la urgència d'una millor comprensió dels aspectes clau que hi ha rere la intensificació de la violència, fa que la recopilació de dades hagi de ser més rigorosa.

El creixement exponencial dels mitjans de comunicació digitals i socials comporta que avui es pugui trobar molta més informació sobre els conflictes. És de summa importància que les persones que estudien els conflictes integrin aquestes fonts en els seus processos de codificació. En el cas de Síria, atesos els estrictes controls governamentals sobre els mitjans de comunicació tradicionals del país, les xarxes socials han passat a ser alternatives imprescindibles. No obstant això, la informació de fonts no identificades s'ha de comprovar minuciosament, sobretot a causa de la polarització de les opinions en la divulgació de la informació.

La utilització i el desenvolupament del *crowd-seeding* (comptar com a font d'informació col·lectiva els individus sobre el terreny que disposen de telèfons mòbils i tenen capacitat d'informar), juntament amb la utilització creixent de la tecnologia de la informació per

TIPUS DE FETS DEL CONFLICTE A SÍRIA DELS QUALS HAN INFORMAT ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

recopilar i intercanviar dades, podria representar un nou pas endavant en la recopilació d'informació sobre els fets que s'esdevenen en els conflictes. En darrera instància, aquest mètode per obtenir informació proporcionarà als responsables polítics i als organismes humanitaris una visió més completa de la realitat al voltant de la violència i els esdeveniments polítics sobre el terreny, com a Síria. De totes maneres, el *crowd-seeding* no serà una panacea contra la informació esbiaixada, ja que també té defectes.

La restricció dels subministraments d'armes a Síria

La visió generalitzada que les transferències internacionals d'armes s'han de controlar per evitar que alimentin la violència i el conflicte armat es va reafirmar el 2013 quan una gran majoria d'estats van adoptar el Tractat sobre Comerç d'Armes (TCA). L'acceptació d'aquest tractat per la majoria d'estats —o el suport almenys dels seus principis bàsics per altres estats com Rússia i la Xina— va coincidir amb grans desacords entre els països sobre com fer front al subministrament d'armes al conflicte siríà, una confrontació que ha quedat entelada per violacions flagrants dels drets humans i el dret internacional humanitari. Els estats tenien visions molt diferenciades sobre si el subministrament d'armes pot o no contribuir a establir la pau i la seguretat a Síria. Fins i tot dins de la Unió Europea, malgrat el seu llarg historial d'exportacions restrictives d'armes i de polítiques harmonitzades sobre les exportacions d'armes i el seu suport ferm al TCA, els estats no es van posar d'acord sobre els riscos o la utilitat del subministrament d'armes a certs grups armats a Síria.

La divergència d'opinions sobre el subministrament d'armes a Síria genera dubtes sobre l'harmonització en l'aplicació del TCA quan entri en vigor. Un gran problema és la dificultat per treure conclusions clares a partir

del cas siríà en relació amb les avaluacions del risc de l'exportació d'armes que requereixen aquesta mena d'acords com el TCA. En general, els estats han estat molt reservats o poc clars sobre els objectius o l'abast del seu subministrament d'armes a les parts en el conflicte de Síria.

Implicacions que l'ús d'armes químiques a Síria té sobre el control d'armes

Els fets esdevinguts a Síria el 2013 tindran un efecte a llarg termini —si bé encara incert i controvertit— sobre els futurs esforços per respondre a les acusacions d'ús d'armes químiques. Els esforços desplegats a Síria per al control d'armes van reflectir una evolució de les mesures internacionals de verificació i de l'actuació que comprèn tant aspectes cooperatius com coercitius. Institucions i règims que no solen coordinar-se (p. ex. l'Organització per a la Prohibició de les Armes Químiques, OPAQ, i l'Organització Mundial de la Salut, OMS) es van reunir arran de les preocupacions d'alt nivell suscidades dins els governs —sobre tot Rússia i els Estats Units— i la comunitat internacional. Aquesta reunió es va produir arran de l'empitjorament del conflicte armat i els seus greus efectes desestabilitzadors a llarg termini.

Els esdeveniments de Síria, en conjunt, van posar de manifest la força de la norma internacional contra la possessió i l'ús d'armes químiques. També van exposar les dificultats normatives i operatives associades amb el control d'armes en els casos en què hi ha involucrats actors no estatals i estatals de dins i fora de la regió en espais en disputa o sense govern. A més, van aportar conclusions operatives sobre què pot aconseguir i què no la verificació en les circumstàncies descrites. ●

2. CONFLICTES ARMATS

En els darrers anys s'ha donat una tendència a l'alça en el nombre de víctimes provocades pels conflictes estatals. Algunes regions del món, especialment el Pròxim Orient, han experimentat increments importants en la xifra de morts relacionades amb els enfrontaments. També s'ha produït un increment en els conflictes intraestatals que s'han internacionalitzat. Aquesta evolució indica una tendència a l'alça preocupant pel que fa a la violència mortal relacionada amb els conflictes estatals.

En el període posterior a la guerra freda, una de les principals respostes de la comunitat internacional als conflictes armats en què participaven estats —sobretot amb dimensions regionals o globals (i especialment el terrorisme internacional)— ha estat posar en marxa intervencions que sovint implicaven l'ús de la força militar.

L'any 2013 es van observar indicis que una gran part de la població occidental considerava cada cop més que l'ús de la força com a mitjà per abordar els conflictes i els desafiaments terroristes té una utilitat escassa i és una actuació massa costosa en diners, vides i capital polític.

Les acusacions d'ús d'armes químiques en l'atac a Damasc del 21 d'agost del 2013 van desfermar un important debat internacional sobre la resposta militar a la guerra civil a Síria. També van generar una preocupació generalitzada la gran pèrdua de vides a Síria, les notícies que el conflicte servia en realitat com a banc de proves dels grups violents gihadistes i els indicis d'un risc creixent de major desestabilització de la regió.

Al principi, semblava que els Estats Units i els seus principals aliats europeus estaven preparant atacs militars a Síria. Arran d'una votació parlamentària al Regne Unit contrària a l'ús de la força a Síria, i davant la preocupació que el Congrés dels Estats Units també hi votés en

contra, l'administració nord-americana va optar per buscar una resposta diplomàtica a la qüestió de les armes químiques i es va abstenir d'una intervenció militar.

Aquesta sortida es va considerar àmpliament com un punt d'inflexió en la política occidental cap a una participació militar més limitada en els conflictes arreu del món.

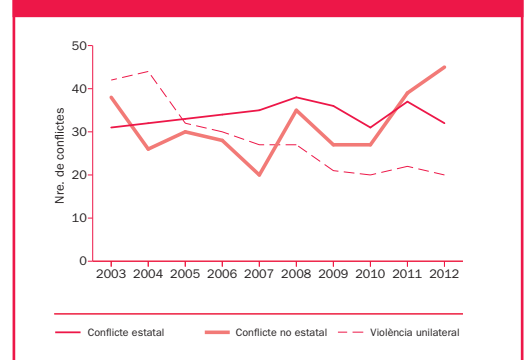
La mediació i els acords de pau

La mediació ofereix un mitjà important per resoldre els conflictes armats. Durant les últimes dècades, els tradicionals enfocaments diplomàtics s'han complementat amb l'aparició d'una infinitat d'actors no estatals en la mediació i la diplomàcia de 'dues vies'.

Com a resultat d'aquests esforços, un gran nombre de conflictes armats s'han pogut solucionar gràcies a la mediació i sovint s'ha arribat a un acord de pau. En els darrers anys, però, s'ha produït una notable davallada en el nombre d'acords de pau.

Això fa témer que hi puguin haver importants límits sobre l'ús de la mediació com a alternativa a la intervenció militar per posar fi als conflictes si no hi ha noves i considerables inversions en iniciatives pacificadoras.

XIFRES DELS CONFLICTES ARMATS, 2003-2012

El Consell de Seguretat de les Nacions Unides en els conflictes armats estatals

En una situació de davallada de la intervenció militar directa en resposta als conflictes per part de les potències occidentals, les Nacions Unides podrien assumir una major responsabilitat com a mecanisme de prevenció i resolució de conflictes. Entre les eines bàsiques del Consell de Seguretat de l'ONU per abordar els conflictes hi figuren les resolucions aprovades segons els capítols VI i VII de la Carta de l'ONU. La xifra de resolucions aporta una mesura útil de l'atenció que el Consell presta als conflictes armats estatals i en aquest cas mostra una gran variació, que es pot atribuir a la durada i la intensitat del conflicte, a la seva localització i a la percepció de la seva repercussió sobre els interessos de qualsevol membre permanent del Consell.

Els patrons de la violència organitzada, 2003-12

El Programa de Recopilació de Dades sobre Conflictes de la Universitat d'Uppsala (UCDP, per les seves sigles en anglès) localitza la violència organitzada arreu del món d'acord amb tres categories d'acció violenta: el conflicte estatal, el conflicte no estatal i la violència unilateral.

El nombre total d'incidents de la violència organitzada que han provocat la mort d'almenys 25 persones en un any determinat (el llistat de l'UCDP per comptabilitzar-los) va ser lleugerament inferior el 2012, amb 97, que el 2003, quan va arribar a 111. Encara que la xifra de conflictes estatals i no estatals ha anat augmentant al llarg de la dècada, el nombre d'incidències de la violència unilateral no ha parat de davallar.

Si observem la tendència general en la xifra de víctimes de la violència organitzada, el panorama que apareix és més negatiu. En bona part a causa de l'evolució dels conflictes estatals, la xifra de víctimes de la violència organitzada va

L'ÍNDEX DE PAU GLOBAL 2013

L'índex de pau global (IPG), elaborat per l'Institut per a l'Economia i la Pau, utilitza 22 indicadors per classificar 162 països segons els seus estats de pau relatius.

L'Europa occidental i central va ser amb diferència la regió més pacífica en l'IPG del 2013. Amèrica del Nord va ser la segona regió més pacífica, seguida per l'est i el sud-est asiàtic i Oceania. El sud asiàtic va ser la regió amb menys pau.

Classificació	País	Puntuació	Variació
1	Islàndia	1.162	-0.003
2	Dinamarca	1.207	-
2	Nova Zelanda	1.237	+0.003
4	Àustria	1.250	-0.060
5	Suïssa	1.272	+0.013
27	Espanya	1.563	+0.040
158	Sudan	3.242	+0.156
159	Iraq	3.245	+0.019
160	Síria	3.393	+0.524
161	Somàlia	3.394	-0.092
162	Afganistan	3.440	+0.075

passar de gairebé 36.000 el 2003 a uns 46.000 el 2012.

Seguint la tendència general, cadascun dels tres tipus de violència té la seva pròpia dinàmica interna, tan sols parcialment afectada per les altres formes. La situació global és més complexa, però no hi ha indicis clars que els tres tipus de violència es compensin entre si, és a dir que la disminució en un tipus comporti un increment en els altres dos. ●

3. OPERACIONS DE PAU I GESTIÓ DELS CONFLICTES

Amb l'inici de 8 noves operacions de pau multilaterals, i amb la finalització de només 4, el nombre total d'operacions va assolir la xifra de 57 el 2013. França, que en va dirigir dues de les noves, va acaparar el protagonisme en les operacions de pau el 2013 i va determinar bona part de l'agenda.

Aquest increment es va veure acompanyat d'una davallada dràstica en la xifra total d'efectius desplegats en les operacions de pau — de 233.642 el 2012 a 201.239 el 2013— sobretot a causa del replegament de tropes de la Força Internacional d'Assistència per a la Seguretat (ISAF) a l'Afganistan. És probable que les xifres totals d'efectius segueixin caient el 2015. Encara que una part dels efectius continuïn en una nova missió de l'OTAN a l'Afganistan i altres països europeus segueixin França fins a l'Àfrica, o comencin a col·laborar amb les operacions de les Nacions Unides, és improbable que la reducció d'efectius relacionada amb la ISAF es vegi compensada.

El manteniment de la pau a l'Àfrica

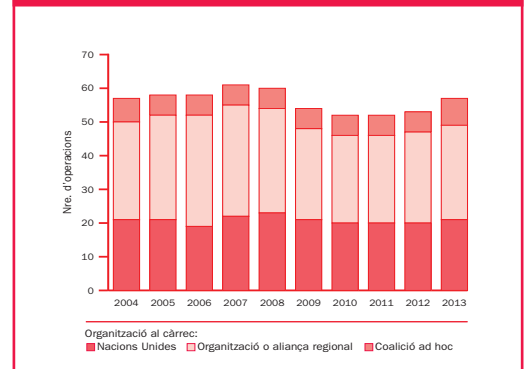
Sembla que l'atenció internacional es desplaça de l'Afganistan a l'Àfrica, en particular a la República Centreafricana (RCA), la República Democràtica del Congo (RDC), Mali, Somàlia i Sudan del Sud. Les vuit noves operacions de pau del 2013 es van desplegar totes a l'Àfrica i cadascuna va formar part de les complexes constel·lacions d'operacions, organitzacions i actors que actualment hi ha en marxa en aquest continent. L'Àfrica ha estat l'escenari del major nombre d'operacions de pau des del 2010, i el 2013 el replegament de tropes de la ISAF també ha fet que centri el nombre més gran d'efectius, per primera vegada des del 2008.

De les vuit noves operacions del 2013, quatre es van desplegar a Mali, tres a l'RCA i una a Somàlia. Dues de les operacions van ser liderades

per organitzacions africanes: la Missió Internacional de Suport a Mali (AFISMA), liderada conjuntament per la Comunitat Econòmica d'Estat de l'Àfrica Occidental (CEDEAO) i la Unió Africana (UA), i la Missió Internacional de Suport a l'RCA (MISCA), encapçalada per la UA. Com que, amb el desplegament d'aquestes missions, l'Àfrica està assumint més responsabilitats envers els seus propis afers, la qüestió sobre si el continent està preparat per a aquesta tasca va anar guanyant importància.

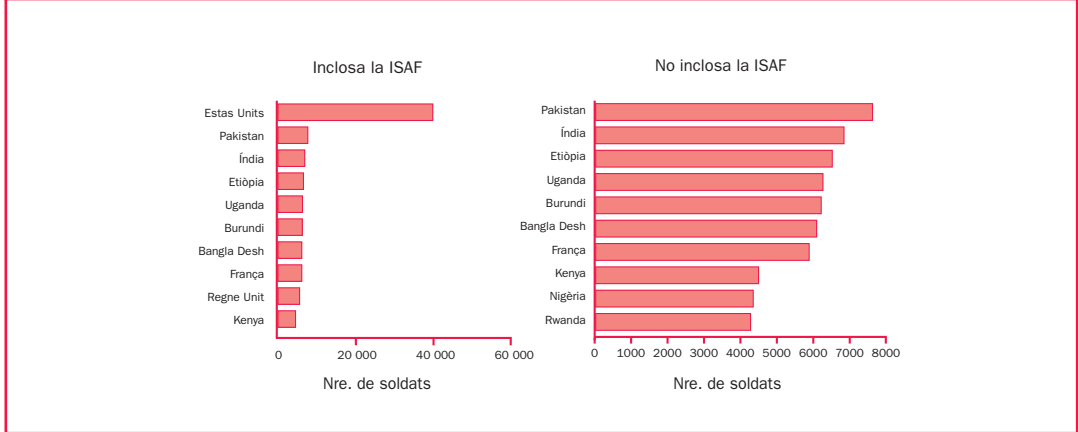
L'evolució registrada a l'Àfrica el 2013 pot indicar que les operacions de pau són cada vegada més sòlides, com es reflecteix en el caràcter invasiu i d'imposició de la pau de certes missions. La nova Brigada d'Intervenció de Força (FIB) de la Missió d'Estabilització de l'ONU a la RDC (MONUSCO) tenia l'encàrrec d'"evitar l'expansió de tots els grups armats, neutralitzar-los i desarmar-los". Tot i que no va recórrer a aquesta dialèctica bel·licosa, el mandat de la Missió Multidimensional Integrada d'Estabilització a Mali (MINUSMA) també va ser més sòlid del que és habitual per a una missió de l'ONU. A més, en una mesura sense precedents, l'ONU va fer extensius els seus paquets de suport logístic per a la missió de la UA a Somàlia (AMISOM) a les unitats de primera

NOMBRE D'OPERACIONS DE PAU, 2004-13

ELS 10 PAÏSOS QUE MÉS SOLDATS VAN APORTAR A LES OPERACIONS MULTILATERALS DE PAU, 2013

línia de l'Exèrcit Nacional de Somàlia en la seva lluita conjunta contra el grup islamista Al Shabab. En una altra mesura controvertida, la MONUSCO va passar a ser la primera operació de l'ONU a desplegar vehicles aeris no tripulats (drones) amb fins de vigilància.

Evolució global

La protecció de civils va continuar ocupant un lloc privilegiat en l'agenda de les operacions multilaterals de pau, malgrat les dificultats per dur-la a terme. La FIB de la MONUSCO va demostrar un compromís renovat per protegir els civils i en general es va considerar un èxit. Tanmateix, al final del 2013 la Missió de l'ONU al Sudan del Sud (UNMISS) oferia protecció dins les seves bases a desenes de milers de civils del país i la situació es va començar a comparar amb les àrees segures de Bòsnia i Hercegovina.

El consens en el Consell de Seguretat de l'ONU sobre afers controvertits com ara l'ús de la força i l'ús de drones es va limitar a casos concrets. Amb tot, en un àmbit més estructural, l'anomenada doctrina Hollande —pel nom del president francès François Hollande— d'intervencions humanitàries breus i limitades segons el que disposa el Consell de Seguretat en col·laboració

amb les forces desplegades per una organització regional, i per invitació de l'estat receptor, s'assembla a la visió que la Xina té de les intervencions. De fet, l'Operació Serval a Mali i l'Operació Sangaris a l'RCA van determinar bona part de l'agenda del 2013.

No obstant això, com que les tensions entre la UA, l'ONU i les organitzacions regionals africanes al voltant de les transicions a Mali i l'RCA es van incrementar clarament, es pot qüestionar que el desplegament de missions en constel·lacions complexes sigui realment el camí que s'ha d'agafar i que aquests dos països acabin sent models per a futures operacions de pau. ●

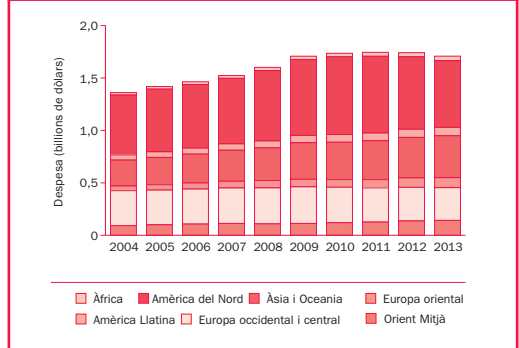

4. DESPESA MILITAR I PRODUCCIÓ D'ARMES

Es calcula que el 2013 la despesa militar mundial ha estat d'1,747 bilions de dòlars, xifra que representa el 2,4% del producte interior brut mundial o 248 dòlars per persona al món. El total és aproximadament un 1,9% inferior en termes reals al del 2012.

El patró d'incrementos i reduccions en la despesa militar del 2012 va prosseguir invariament el 2013, amb caigudes als països occidentals (Amèrica del Nord, Europa occidental i central i Oceania) i increments a la resta del món. A l'Àfrica i el Pròxim Orient es van produir increments especialment grans, mentre que a Europa es va continuar notant l'impacte de les polítiques d'austeritat. Els Estats Units van continuar sent el pressupost militar més gran del 2013, seguit a certa distància per la Xina i Rússia.

DESPESA MILITAR MUNDIAL, 2004-2013

La despesa militar mundial sembla seguir actualment dues tendències divergents: una tendència a la baixa a Occident, empenya per l'austeritat, els esforços per controlar el dèficit pressupostari i la finalització de guerres llargues; i les tendències a l'alça a la resta del món, degudes a una combinació de creixement econòmic, preocupacions en matèria de seguretat, ambicions geopolítiques i, sovint, factors polítics interns. La tendència a la baixa podria consolidar-se en els propers anys i donar lloc a una estabilització de la despesa o a nous increments, però les tendències a l'alça no donen mostres de remissió.

DESPESA MILITAR MUNDIAL, 2013

Regió	Despesa (milers de milions de \$)	Variació (%)
Àfrica	44,9	8,3
Nord d'Àfrica	18,7	9,6
Àfrica subsahariana	26,2	7,3
Amèrica	736	-6,8
Amèrica central i el Carib	9,6	6,0
Amèrica del Nord	659	-7,8
Amèrica del Sud	67,4	1,6
Àsia i Oceania	407	3,6
Àsia Central i Sud asiàtic	63,7	1,2
Est asiàtic	282	4,7
Oceania	25,9	-3,2
Sud-est asiàtic	35,9	5,0
Europa	410	-0,7
Europa oriental	98,5	5,3
occidental i central	312	-2,4
Pròxim Orient	150	4,0
Total mundial	1.747	-1,9

Xifres de despesa en dòlars corrents (2013). Totes les variacions s'expressen en termes reals.

La despesa militar dels Estats Units

La despesa militar dels Estats Units va prosseguir la seva davallada, deguda tant a la retirada definitiva de les seves tropes de l'Iraq a finals del 2011 com a l'impacte que la Llei de control pressupostari del 2011 va tenir sobre el pressupost 'bàsic' de defensa. Tot i que l'estancament pressupostari es va allargar durant la major part del 2013, inclosa una breu paralització de l'administració, al final de l'exercici el Congrés va acabar arribant a un pacte que va permetre l'aprovació d'un pressupost complet, inclòs un pressupost de defensa per al 2014. Tot i que el pressupost acordat per al 2014 mitigarà l'impacte de la Llei de control

pressupostari, la despesa militar total dels Estats Units continuarà caient amb la propera retirada de l'Afganistan.

La despesa militar a l'Àsia-Pacífic

La despesa militar de la Xina ha comportat un fort increment en la despesa militar total de la regió de l'Àsia-Pacífic durant un cert temps. En els darrers anys aquest fenomen s'ha vist acompanyat per un increment en les tensions degudes a disputes territorials als mars de la Xina Oriental i Meridional. Al mateix temps, el 'gir' dels Estats Units cap a l'Àsia ha posat de manifest la importància estratègica de la regió, mentre que l'auge de la Xina continua reformulant l'entorn relatiu a la seguretat. Per bé que les preocupacions per l'auge xinès són un motor clau en la despesa militar d'alguns països amb els quals la Xina manté disputes territorials, les qüestions marítimes continuen sent un factor clau per a altres països que gaudeixen de relacions més bones amb la Xina.

ELS INFORMES SOBRE DESPESA MILITAR QUE ES PRESENTEN A L'ONU

L'Informe de les Nacions Unides sobre despesa militar segueix sent una important font d'informació oficial sobre aquest tema. No obstant això, l'índex de resposta dels estats membres de l'ONU a la petició anual per presentar dades va continuar disminuint el 2013. La despesa militar és un aspecte polític delicat i això podria ser la raó principal per no informar en alguns casos, però molts països posen els seus pressupostos militars a disposició del públic a internet. Al seu torn, el fet que molts països hagin respost almenys una vegada indica que tenen la capacitat d'informar, però no pas el compromís polític de fer-ho sistemàticament.

La producció d'armes i els serveis militars

La reducció de la despesa militar als Estats Units i a l'Europa occidental es va reflectir en una davallada en les vendes relacionades amb el sector militar de les 10 empreses més grans productores d'armes i serveis militars arreu del món, llevat de la Xina, que van caure un 4% el 2012. No obstant això, es va produir un fort increment en la venda d'armes de les empreses russes, un reflex novament de l'important programa de rearmament que està aplicant Rússia.

Les empreses més grans en altres productors 'emergents', com el Brasil, Corea del Sud i Turquia, van registrar increments substancials. En conjunt, el patró dels darrers anys mostra una dispersió gradual de la indústria armamentística, en què la proporció que representen els productors tradicionals als Estats Units i l'Europa occidental sobre les vendes d'armes del Top 100 es va reduint lentament i la dels nous actors va augmentant. Amb tot, els productors tradicionals segueixen ostentant una clara posició dominant. ●

LES 10 PRINCIPALS EMPRESES PRODUCTORES D'ARMES, 2012

Empresa (país)	Vendes d'armes (Milions \$)	Benefici (Milions \$)
1 Lockheed Martin	36.000	2.745
2 Boeing	27.610	3.900
3 BAE Systems (RU)	26.850	2.599
4 Raytheon	22.500	1.900
5 General Dynamics	20.940	-332
6 Northrop Grumman	19.400	1.978
7 EADS (transeuropa)	15.400	1.580
8 United Technologies	13.460	5.200
9 Finmeccanica (Itàlia)	12.530	-1.010
10 L-3 Communications	10.840	782

Les empreses tenen la seu als Estats Units, tret que s'indiqui altrament. Les xifres dels beneficis corresponen a totes les activitats de l'empresa i inclouen les vendes no militars.

5. TRANSFERÈNCIES INTERNACIONALS D'ARMES

El volum de transferències internacionals de grans armes convencionals va augmentar un 14% entre el 2004-2008 i el 2009-13. Els cinc proveïdors més grans del període 2009-13 —els Estats Units, Rússia, Alemanya, França i la Xina— van representar el 74% del volum de les exportacions. Amb poques excepcions d'altres regions, els proveïdors nord-americans i europeus han copat els primers llocs entre els proveïdors en els darrers vint anys. Tanmateix, la Xina s'ha tornat a consolidar com un dels principals proveïdors: el 2009-13 va ser el quart proveïdor més gran.

Tot i que les dades del SIPRI sobre transferències internacionals d'armes no representen el seu valor financer, una sèrie d'estats també publiquen xifres sobre el valor financer de les seves exportacions d'armes. A partir de les dades nacionals, el SIPRI calcula que el valor total del comerç mundial d'armes el 2012 va ser com a mínim de 58.000 milions de dòlars.

L'evolució en les transferències d'armes, 2013

Una de les conseqüències de la crisi financera als països productors d'armes d'Europa, Amèrica del

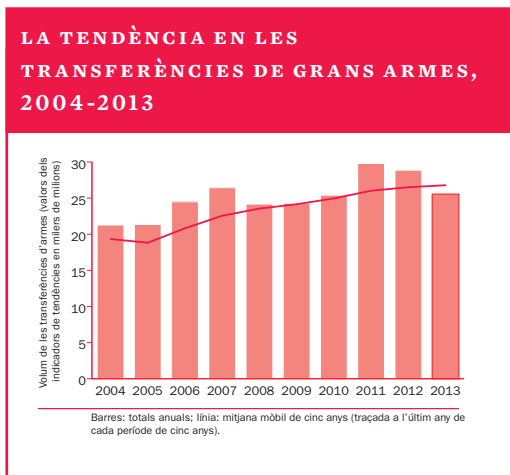
Nord i altres llocs ha estat la reducció dels pressupostos militars. La reducció resultant en l'aprovisionament nacional ha empès els països productors d'armes a cercar nous mercats d'exportació per augmentar significativament el seu percentatge d'exportacions d'armes. Per bé que els governs han donat suport durant molt de temps a les exportacions d'armes de la seva indústria nacional, bona part dels grans proveïdors estan ampliant el suport a les vendes en la forma de mesures governamentals per fomentar i facilitar les exportacions, o per relaxar les restriccions a l'exportació d'armes.

Una altra conseqüència de la reducció dels pressupostos militars va ser la notable davallada en els fluxos internacionals d'armes cap als estats d'Europa entre 2004-2008 i 2009-13. En canvi, els fluxos cap a l'Àsia i l'Àfrica es van incrementar. Els estats d'Àsia i Oceania van rebre gairebé la meitat (el 47%) de les importacions de grans armes el 2009-13, i els tres principals receptors de grans armes també van ser asiàtics: l'Índia, la Xina i el Pakistan. Junts, aquests països van representar el 32% de les importacions. Dos països del Pròxim Orient van aparèixer novament a la llista dels cinc principals receptors: la Unió dels Emirats Àrabs i l'Aràbia Saudita.

Les transferències de míssils guiats de llarg abast

Una tendència destacada entre els principals receptors ha estat l'adquisició de míssils de llarg abast d'atac terrestre i amb guiatge de precisió. Aquestes armes potencien la capacitat d'un estat per amenaçar o atacar objectius petits a l'interior del territori d'un adversari i alhora redueixen el risc de posar en perill els seus propis efectius militars o plataformes de gran valor.

Durant el període 2004-13, 16 països van rebre o van sol·licitar míssils guiats d'un abast superior a 200 km des de la frontera i 8 en van exportar. La proliferació de míssils guiats de llarg abast dóna peu a diverses preocupacions, per exemple sobre

ELS PRINCIPALS IMPORTADORS I EXPORTADORS DE GRANS ARMES, 2009-2013

Exportador	Proporció mundial (%)	Importador	Proporció mundial (%)
1. Estats Units	29	1. Índia	14
2. Rússia	27	2. Xina	5
3. Alemanya	7	3. Pakistan	5
4. Xina	6	4. EAU	4
5. França	5	5. Aràbia Saudita	4
6. Regne Unit	4	6. Estats Units	4
7. Espanya	3	7. Austràlia	4
8. Ucraïna	3	8. Corea del Sud	4
9. Itàlia	3	9. Singapur	3
10. Israel	2	10. Algèria	3

el seu potencial per alterar els equilibris regionals d'armes convencionals i nuclears, alimentar la carrera armamentística, comportar una intensificació militar, fomentar les crisis interestatals i incrementar la probabilitat de guerres.

Tot i que s'han acordat diversos controls internacionals sobre la proliferació de míssils, els grans estats proveïdors solen mostrar-se disposats a exportar míssils guiats, fins i tot a regions amb alts nivells de tensions interestatals i a països que posseeixen armes nuclears.

La transparència en les transferències d'armes

Les dades oficials i públiques sobre les transferències d'armes són importants per valorar les polítiques d'exportació i aprovisionament d'armes i de material de defensa dels estats. Tanmateix, la publicació de dades sobre les vendes i adquisicions d'armes són una qüestió delicada per a gairebé tots els estats.

D'una manera semblant al 2012, el 2013 va ser un any decebedor pel que fa a la transparència en les transferències d'armes. El nombre d'estats que informen sobre les seves importacions i exportacions d'armes al Registre d'Armes Convencionals de les Nacions Unides (UNROCA)

es va incrementar el 2013 però va seguir sent baix.

Durant els cinc anys més recents en què s'ha informat (2008-12), diversos dels 10 principals proveïdors de grans armes no han informat UNROCA cada any i diversos dels principals importadors no han informat cap dels cinc anys. La participació d'algunes regions ha estat sistemàticament baixa en els darrers anys. El 2013 només un estat del Pròxim Orient i dos estats africans van presentar informes.

Des de principis de la dècada de 1990 cada cop són més els governs que han publicat informes nacionals en què aporten detalls sobre les seves exportacions d'armes. Fins al gener del 2014, 35 estats havien publicat almenys un informe nacional sobre l'exportació d'armes des del 1990, dels quals 32 ho havien fet en els darrers cinc anys (2009-13) i 23 havien publicat una sèrie contínua d'informes anuals des del primer any en què van començar a informar. Al llarg del 2013 cap estat que no ho hagués fet anteriorment no ha elaborat cap informe nacional sobre l'exportació d'armes. Dels 10 principals proveïdors de grans armes, 3 no han publicat mai un informe nacional sobre exportació d'armes: Israel, Rússia i la Xina. ●

6. FORCES NUCLEARS AL MÓN

A l'inici del 2014 nou estats —els Estats Units, Rússia, el Regne Unit, França, la Xina, l'Índia, el Pakistan, Israel i Corea del Nord— posseïen aproximadament 4.150 armes nuclears operatives, de les quals unes 1.800 es mantenen en un estat d'alerta operativa alta, preparades per a un ús imminent. Si es comptabilitzen tots els caps nuclears —ogives operatives, armes de reposició, tant les emmagatzemades actives com les inactives, i ogives intactes programades per al seu desmantellament— aquests estats posseeixen en conjunt un total aproximat de 16.350 armes nuclears, en comparació amb les 17.270 de principis del 2013.

Els arsenals nuclears

La xifra total de caps nuclears al món està disminuint, sobretot gràcies a la reducció continuada dels Estats Units i Rússia dels seus arsenals nuclears com a conseqüència del seu Tractat sobre Mesures per a la Ulterior Reducció i Limitació de les Armes Estratègiques Ofensives (Nou START) del 2010 i les reduccions unilaterals. En conjunt, Rússia i els Estats Units disposen de més del 90% dels arsenals mundials d'armes nuclears. Tanmateix, el ritme de les seves reduccions sembla que s'està frenant en comparació amb deu anys enrere. Al mateix

FORCES NUCLEARS AL MÓN, 2014

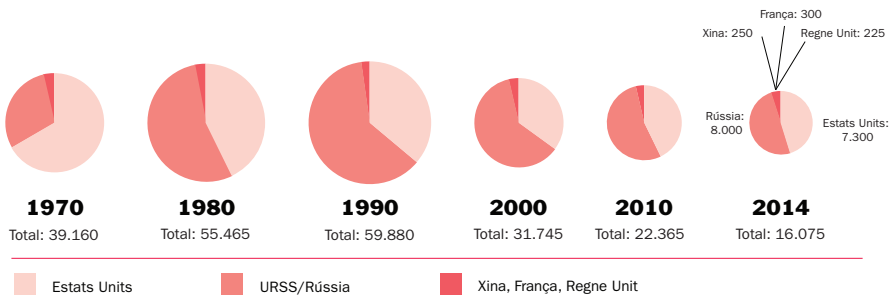
País	Caps desplegats	Altres caps	Total inventari
Estats Units	~2.100	5.200	~7.300
Rússia	~1.600	~6.400	~8.000
Regne Unit	160	~65	~225
França	~290	~10	~300
Xina	–	~250	~250
Índia	–	90–110	90–110
Pakistan	–	100–120	100–120
Israel	–	~80	~80
Corea del Nord	..	..	6–8
Total	~4.150	~12.200	~16.350

Totes les estimacions són aproximades i consten a partir de gener del 2014.

temps, els cinc estats que disposen legalment d'armes nuclears, segons la definició del Tractat de No-prolifерació (TNP) del 1968 —els Estats Units, França, el Regne Unit, Rússia i la Xina— estan desplegant nous sistemes vectors d'armes nuclears o bé han anunciat programes per desplegar-los, i semblen decidits a conservar els seus arsenals nuclears durant un període de temps indefinit.

Els arsenals nuclears dels altres estats que disposen d'armes nuclears són considerablement més petits. Amb tot, l'Índia i el Pakistan continuen desenvolupant nous sistemes capaços

FORCES NUCLEARS DELS 5 ESTATS QUE DISPOSEN LEGALMENT D'ARMES NUCLEARS, 1970-2014

de llançar armes nuclears i estan ampliant la seva capacitat per produir material físsil amb fins militars. En paral·lel, la comunitat especialitzada creu majoritàriament que Corea del Nord ha produït un petit nombre d'armes nuclears, diferents dels rudimentaris dispositius explosius nuclears. El 2013 Corea del Nord va dur a terme un tercer assaig nuclear i va confirmar el paper central de les armes nuclears en la seva estratègia de seguretat nacional.

La disponibilitat d'informació fiable sobre l'estat dels arsenals i la capacitat nuclear dels estats que tenen armes nuclears varia considerablement. Els Estats Units han revelat recentment informació important sobre el seu arsenal i les seves forces, i França i el Regne Unit també han declarat certa informació. Rússia es nega a revelar el desglossament detallat de les seves forces especificades en el Nou Tractat START (per bé que comparteix informació amb els Estats Units) i el Govern dels Estats Units ha deixat de publicar informació detallada sobre les forces nuclears xineses i russes.

Els governs indi i pakistanès proporcionen declaracions sobre alguns dels seus assajos balístics, però no donen informació sobre l'estat ni la dimensió dels seus arsenals. La política d'Israel és la de no fer comentaris sobre el seu presumpte arsenal nuclear, i Corea del Nord no proporciona informació sobre la seva capacitat nuclear.

Nombre estimat d'explosions nuclears, 1945-2013

El 12 de febrer del 2013 Corea del Nord va dur a terme el seu tercer assaig nuclear. La majoria d'estimacions de la potència varien entre 5 i 16 quilotones. Des del 1945 es té constància que s'han produït 2.055 explosions nuclears, dutes a terme per vuit estats: els Estats Units, la Unió Soviètica, el Regne Unit, França, la Xina, l'Índia, el Pakistan i Corea del Nord. Aquesta xifra total inclou els assajos nuclears realitzats en programes d'assaig d'armes nuclears, les

ELS ESTOCS MUNDIALS DE MATERIALS FÍSSILS, 2013

Els materials que poden desencadenar una reacció explosiva de fissió en cadena són essencials per a qualsevol tipus d'explosiu nuclear, des de les armes de fissió de primera generació fins a les armes termonuclears avançades. Els més comuns d'aquests materials físsils són l'urani altament enriquit (UAE) i el plutoni.

Pel que fa a les seves armes nuclears, els Estats Units, França, el Regne Unit, Rússia i la Xina han produït UAE i plutoni; Corea del Nord, l'Índia i Israel han produït principalment plutoni, i el Pakistan sobretot UAE. Tots els estats amb una indústria nuclear civil tenen una certa capacitat per produir materials físsils.

El Grup Internacional sobre Materials Físsils recull informació sobre les reserves mundials de materials físsils.

	Reserves mundials, 2013
Urani altament enriquit	~1.285 tones*
Plutoni separat	
Estocs militars	~224 tones
Estocs civils	~268 tones

*No inclou 61 tones que s'han de diluir.

explosions dutes a terme amb fins pacífics i les dues bombes llançades sobre Hiroshima i Nagasaki l'agost del 1945.

El Tractat de Prohibició Completa dels Assajos Nuclears (TPCEN), que encara no ha entrat en vigor, prohibiria dur a terme qualsevol explosió nuclear. ●

7. CONTROL D'ARMES NUCLEARS I NO-PROLIFERACIÓ

Les preocupacions sobre la proliferació nuclear a l'Iran

El 2013 els esforços internacionals per resoldre la prolongada controvèrsia al voltant de l'abast i la naturalesa del programa nuclear de l'Iran van aconseguir un progrés encoratjador. Al novembre les negociacions entre l'Iran i els estats del P5+1 (els cinc membres permanents del Consell de Seguretat de les Nacions Unides —els Estats Units, França, el Regne Unit, Rússia i la Xina— més Alemanya) van segellar un acord provisional com a primer pas cap a un ampli acord a més llarg termini orientat a oferir garanties que el programa nuclear de l'Iran té únicament fins pacífics. En virtut de l'acord provisional de sis mesos l'Iran va acceptar una sèrie de mesures pràctiques que restringeixen el seu programa d'enriquiment d'urani i el seu projecte de reactor nuclear d'aigua pesant a canvi d'una disminució limitada de les sancions financeres i comercials dels Estats Units i la Unió Europea.

A principis de novembre l'Iran i l'Organisme Internacional d'Energia Atòmica (OIEA) van signar un acord marc de col·laboració per incrementar la transparència del programa nuclear de l'Iran. L'acord constava d'un conjunt de compromisos inicials per part de l'Iran per proporcionar a l'OIEA informació addicional sobre els seus centres i instal·lacions nuclears i un major accés a aquests. Es va considerar que l'acord sobre les mesures de transparència i foment de la confiança posava les bases per tal que l'OIEA investigués les acusacions contra l'Iran segons les quals havia dut a terme activitats nuclears amb possibles aplicacions militars, amb la qual cosa hauria contravingut els seus compromisos assolits en virtut del Tractat de No-prolifерació (TNP) del 1968.

Els avenços vacil·lants aconseguits en les dues sèries de converses independents —tot i que

estretament relacionades— no van resoldre les diferències fonamentals al voltant de la naturalesa dels drets de l'Iran a l'energia nuclear segons el TNP o del futur de les seves activitats sensibles relatives al cicle del combustible nuclear. De tota manera, sí que van contribuir a refredar les especulacions que alguns estats —en particular Israel— podrien donar prioritat a mesures extrajudicials, o fins i tot recórrer a l'ús preventiu de la força militar, per fer front a un possible programa iranià d'armes nuclears. Els acords també van afavorir la credibilitat dels enfocaments jurídics internacionals, incloses les sancions del Consell de Seguretat de l'ONU, a l'hora d'abordar casos sospitats o verificats d'estats que han violat importants obligacions i normes de tractats per al control d'armes.

El programa nuclear de Corea del Nord

El 2013 les tensions al voltant del programa d'armes nuclears de Corea del Nord es van intensificar dràsticament i després es van anar apaivagant a poc a poc. Al febrer Corea del Nord va dur a terme un tercer assaig nuclear, que va servir al país asiàtic per certificar un disseny d'ogiva nuclear més lleuger i més compacte. El seu rebuig a la condemna de l'assaig per part del Consell de Seguretat de l'ONU va donar pas a diverses mesures provocadores que van agitar el fantasma del conflicte militar amb els Estats Units i Corea del Sud. Al llarg de l'any, els líders nord-coreans van reafirmar la seva intenció de conservar les armes nuclears durant un temps indefinit com a element bàsic de la seva política d'anteposar els interessos de l'exèrcit a qualsevol altra consideració i van articular una estratègia a llarg termini per ampliar i potenciar les forces nuclears del país. L'any va finalitzar amb pocs motius per a l'optimisme pel que fa a les perspectives de restablir les estancades converses entre les sis parts, orientades a induir Corea del Nord a prescindir del seu arsenal nuclear a canvi d'assistència internacional.

La col·laboració entre Rússia i els Estats Units per reduir els riscos nuclears

Rússia i els Estats Units van subscriure un acord bilateral que substitueix el marc jurídic existent per dur a terme activitats d'assistència per al desarmament i la seguretat nuclear a Rússia en virtut de l'emblemàtic programa de cooperació per reduir les amenaces. Aquest programa finançat pels Estats Units, que es va iniciar el 1992, ha prosseguit a Rússia amb una ampliació de les activitats per desmantellar les forces nuclears estratègiques, destruir les armes químiques de l'era soviètica i garantir la seguretat i la custòdia segura dels materials nuclears. En reduir o posar fi a les activitats bàsiques d'aquest programa a Rússia, el nou acord va reflectir l'evolució de les relacions entre Rússia i els Estats Units en la direcció d'una col·laboració més equilibrada.

Tractats multilaterals i iniciatives sobre control d'armes i no-prolifерació

Durant el 2013 es van advertir senyals d'una creixent frustració internacional per la manca de progrés a l'hora de promoure l'agenda de desarmament nuclear multilateral. D'aquesta agenda, queden molts afers pendents, en particular l'inici de negociacions sobre el tractat per a la limitació del material fissil (TLMF), estancades durant molt de temps, i l'entrada en vigor del Tractat de Prohibició Completa dels Assajos Nuclears (TPCEN) del 1996. Els esforços per promoure un diàleg internacional alternatiu sobre desarmament nuclear, que situï l'impacte humanitari de les armes nuclears com l'aspecte més important, va anar guanyant força durant l'any.

El Govern noruec va celebrar una gran conferència internacional sobre l'impacte humanitari de les armes nuclears en què es van analitzar les conseqüències mundials i a llarg termini de qualsevol detonació nuclear, accidental o deliberada, des de la perspectiva i les

preocupacions de molts àmbits diferents, entre altres la salut pública, el desenvolupament econòmic, la seguretat alimentària i les qüestions ambientals. A més, el 2013 l'Assemblea General de l'ONU va convocar per primera vegada un nou grup de treball de composició oberta per fer propostes que promoguin les negociacions multilaterals per al desarmament nuclear.

L'estat d'una conferència internacional proposada sobre l'establiment d'una zona lliure d'armes nuclears i altres armes de destrucció massiva al Pròxim Orient va continuar generant controvèrsia el 2013. La decisió de celebrar la conferència s'havia adoptat a la Conferència de Revisió del TNP el 2010, de conformitat amb la resolució sobre el Pròxim Orient adoptada a la conferència del 1995 encarregada de la revisió i la pròrroga del TNP. L'estancament prolongat al llarg del 2013 per trobar una data per a la conferència va portar Egipte a escenificar una protesta simbòlica abandonant la reunió del Comitè Preparatori per a la Conferència de Revisió del TNP del 2015. ●

8. REDUCCIÓ DE LES AMENACES A LA SEGURETAT QUE REPRESENTEN ELS MATERIALS QUÍMICS I BIOLÒGICS

El 2013 els estats van continuar elaborant estratègies per evitar i posar remei als efectes del possible mal ús de productes químics tòxics i de materials biològics. Algunes d'aquestes activitats es duen a terme tenint en compte la salut ambiental i humana, i altres la seguretat i la defensa. Els principals instruments jurídics contra la guerra química i biològica són la Convenció sobre Armes Químiques (CAQ) del 1993 i la Convenció sobre Armes Biològiques i Tòxiques (CABT) del 1972. Ambdues donen forma a la consideració d'amenaques i respostes de la guerra química i biològica, la interpretació de programes anteriors, les acusacions d'ús d'armes biològiques o químiques, la naturalesa de possibles programes latents i els esforços per garantir que la ciència i la tecnologia no s'utilitzen indegudament amb fins hostils o com a mètode de guerra.

Síria

Els avenços més significatius en relació amb les amenaces a la seguretat que van presentar els materials químics o biològics el 2013 van estar relacionats amb Síria. Després que el Govern siríà reconegués el 2012 que posseïa armes químiques, el 2013, arran d'una sèrie d'acusacions cada vegada més greus, d'amenaques d'intervenció militar i d'un intent d'investigació internacional, es va crear un equip d'inspecció internacional que, a instàncies del secretari general de les Nacions Unides, va entrar a Síria. El seu informe, que va confirmar l'ús d'armes químiques en la guerra civil, sense especificar, però, quin bàndol les havia utilitzat, va portar Síria a convertir-se en part de la CAQ.

Com a part d'aquest tractat, Síria va fer una declaració oficial sobre els seus arsenals d'armes químiques i va arribar a un acord per eliminar-les del seu territori i destruir-les. Es va posar en

marxa una iniciativa polifacètica de verificació segons un acord de col·laboració del qual formen part l'Oficina d'Afers de Desarmament de l'ONU (UNODA), l'Organització per a la Prohibició de les Armes Químiques (OPAQ), l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i altres organismes, entre els quals figuren laboratoris nacionals. Tanmateix, el Govern siríà va continuar negant que hagués utilitzat armes químiques i en la seva declaració inicial no va esmentar cap dels dos tipus d'armes que, segons els inspectors internacionals, s'havien utilitzat a Ghouta el 21 d'agost.

El control de les armes químiques i el desarmament

La Tercera Conferència de Revisió de la CAQ i la XVIII Conferència dels Estats Part van suscitar una gran atenció internacional, en part a causa de l'interès generat per l'empitjorament constant del conflicte siríà i la decisió dels Estats Units de no atacar Síria per l'ús d'armes químiques a canvi d'un desarmament verificat d'aquest tipus d'armes.

L'administració dels Estats Units havia insistit durant els mesos precedents que l'ús d'armes químiques en el conflicte constituïria una "línia vermella" que, si es creuava, comportaria "greus conseqüències", amb la qual cosa es donava entenenent que s'utilitzaria l'ús de la força militar.

DESTRUCCIÓ D'ARMES QUÍMiques

A 31 de desembre del 2013,

- l'Iraq, Líbia, Síria, Rússia i els Estats Units encara no havien completat la destrucció dels seus arsenals d'armes químiques;
- s'havien destruït 58.528 tones (el 81%) d'armes químiques de la categoria 1;
- 14 estats havien declarat 96 instal·lacions que havien servit per produir armes químiques; i
- 43 d'aquestes instal·lacions s'havien destruït i 22 s'havien reconvertit per a fins pacífics.

ARMES QUÍMIQUES ANTIGUES I ABANDONADES

A 31 de desembre del 2013,

- 4 països havien declarat que als seus territoris hi ha armes químiques abandonades;
- 15 països havien declarat que posseeixen armes químiques antigues des de l'entrada en vigor de la CAQ;
- el 2013 s'havien dut a terme inspeccions d'armes químiques antigues a Alemanya, Bèlgica, el Canadà, els Països Baixos i el Regne Unit; i
- aproximadament el 75% de les 50.000 armes químiques abandonades que s'han recuperat fins al moment a la Xina s'havien destruït.

seqüències de nucleòtids fins que no s'hagi desenvolupat una antitoxina eficaç a causa dels greus riscos que comporta aquesta toxina per a la salut pública. L'amenaça que comporta l'accés públic a aquesta seqüència de nucleòtid es va il·lustrar amb l'anunci d'un projecte per crear l'equivalent biològic d'una impressora tridimensional (3D), que es podria arribar a utilitzar per seqüenciar microorganismes patògens. ●

El 2013 l'OPAQ va guanyar el premi Nobel de la pau “pels seus grans esforços per eliminar les armes químiques”.

El control de les armes biològiques i el desarmament

Els estats part de la CABT es van reunir dues vegades durant el 2013 en la segona sèrie de quatre reunions d'experts i parts entre períodes de sessions acordada per la Setena Conferència de Revisió del 2011. Les reunions es van centrar en els avenços científics i tecnològics i en les mesures per fomentar la confiança, en particular per determinar si els estats compliran la convenció i de quina manera.

Supervisió de la investigació de doble propòsit en les ciències de la vida

Entre els avenços en la investigació de doble propòsit en l'àmbit de les ciències de la vida —és a dir, la recerca científica que podria tenir aplicacions militars— hi figura la finalització de l'antic programa de cooperació entre Rússia i els Estats Units per reduir les amenaces, el recent eix central del qual ha estat la reducció de l'amenaça biològica.

Els investigadors que van descobrir una nova neurotoxina botulínica van decidir no fer arribar les dades de la seqüència al repositori públic de

9. CONTROL D'ARMES CONVENCIONALS I MESURES MILITARS DE FOMENT DE LA CONFIANÇA

El control d'armes s'ha anat adaptant en resposta als canvis que s'han produït en l'àmbit de la seguretat, com ara la necessitat de regular i refrenar el comportament dels actors no estatals i l'aparició de noves tecnologies. L'abast de l'aplicació de les mesures de restricció jurídica actualment ultrapassa els elements que tradicionalment es definirien com a armes. Els diferents marcs de restricció que s'han creat, o que s'estan debatent, no es limiten als tractats i les convencions.

Entre les novetats es poden incloure les mesures políticament vinculants per fomentar la confiança, pensades per promoure l'ús responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació i un codi ètic comú que orienti la reflexió sobre el possible ús indegut de les tecnologies noves i emergents en els camps de la intel·ligència artificial i la robòtica.

El setembre del 2013 el Consell de Seguretat de les Nacions Unides va aprovar la Resolució 2117, el seu primer text dedicat exclusivament a la qüestió de les armes petites i lleugeres.

En la presentació de la resolució, el secretari general de l'ONU, Ban Ki-moon, va recalcar l'impacte humanitari de les armes petites, un tema que va quedar palès en les intervencions de molts dels estats i organitzacions internacionals que van participar en el debat.

El control humanitari de les armes

Com regular els diferents tipus d'armes per tal de garantir el compliment del dret internacional humanitari ha passat a ser un tema important dins el control de les armes.

En primera instància, la participació en els tractats actuals que es poden considerar acords humanitaris per al control d'armes dista molt de ser universal.

És més, els estats que en són part encara tenen molta feina a fer per implantar-los.

Diversos estats que són part de la Convenció sobre la Prohibició d'Ús, Emmagatzematge, Fabricació i Transferència de Mines Terrestres Antipersona i sobre la seva Destrucció (Convenció sobre la Prohibició de les Mines Antipersona o MAP) del 1997 continuen sense complir-la. Altres han sol·licitat pròrrogues per complir els terminis d'implantació.

El 2013, la participació en la Convenció sobre les Bombes de Dispersió del 2008 es va continuar ampliant amb la incorporació a la convenció de cinc països, i set més es van comprometre a incorporar-s'hi quan s'hagin establert mesures nacionals d'aplicació.

La reducció de l'amenaça que comporten els artefactes explosius improvisats és un repte formidable, un repte, a més, en què els tradicionals enfocaments de control d'armes són difícils d'aplicar.

No obstant això, l'ús indiscriminat d'aquests artefactes té conseqüències humanitàries greus. Els estats van continuar debatent com es pot negar als actors no estatals l'accés a materials i elements clau que són necessaris per fabricar un artefacte explosiu improvisat.

La governança de les armes autònomes

Els estats han començat a discutir sobre com regular les tecnologies noves i emergents per garantir que no es converteixen en un risc inacceptable per als principis del dret humanitari o els drets humans.

La qüestió sobre si cal regular o no les armes totalment autònomes i, en cas que es regulin, com fer-ho, es va debatre en el marc de la Convenció sobre Certes Armes Convencionals (Convenció CAC) del 1981 i el Consell dels Drets Humans de l'Assemblea General de l'ONU.

Al final del 2013 els estats participants d'aquesta convenció van acordar incloure oficialment en el seu programa de treball per al 2014 un debat més específic sobre les qüestions

relacionades amb les armes totalment autònomes.

Mesures de foment de la confiança per a les tecnologies de la informació i la comunicació

El desembre del 2013 els estats participants de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE) van acordar d'elaborar un conjunt de mesures per fomentar la confiança a fi de reduir el risc que una activitat sospitosa en el ciberespai es pugui interpretar erròniament com un acte hostil.

L'acord de l'OSCE per aplicar mesures de foment de la confiança a les tecnologies de la informació i la comunicació és el primer acord del món d'aquest tipus.

L'objectiu fonamental dels estats participants de l'OSCE és contribuir a una entesa internacional i acordar els principis per a un comportament estatal responsable en el ciberespai, així com reforçar l'estat de dret internacional. Al mateix temps, i en paral·lel, molts estats participants de l'OSCE continuen desenvolupant les seves capacitats nacionals per dur a terme operacions en el ciberespai.

Els debats i discussions europeus sobre el control d'armes convencionals

Europa va expressar la preocupació sobre si els acords de control d'armes convencionals assolits en la dècada de 1990, juntament amb les mesures políticament vinculants per fomentar la confiança i la seguretat, seguien exercint la seva funció bàsica de garantir la previsibilitat en el comportament militar i promoure la confiança que l'única cosa que dóna sentit a l'existència de les forces armades és la seva legítima finalitat defensiva.

Durant el 2013, els membres de l'OTAN, a més de Rússia i altres estats europeus, van identificar el risc que els exercicis militars duts a terme a prop de fronteres comunes entre aliats de l'OTAN, Rússia i Bielorrússia podrien plantejar nous interrogants sobre les implicacions de les

actuals tendències en la planificació militar. El model emergent dels exercicis militars pot haver deixat de ser compatible amb l'objectiu comú de fer d'Europa un lloc més segur i pacífic. ●

10. CONTROL DEL COMERÇ D'ARMES I DEL MATERIAL DE DOBLE ÚS

El 2013 es va aconseguir un progrés considerable en els esforços mundials per reforçar els controls comercials de les armes convencionals, ja que a l'abril l'Assemblea General de les Nacions Unides va arribar a un acord sobre el text del Tractat sobre Comerç d'Armes (TCA) després de sis anys de negociacions. Els esforços multilaterals en l'àmbit dels controls comercials del material de doble ús no es van caracteritzar per una evolució tan important, però sí que van seguir el progrés gradual dels darrers anys.

El Tractat sobre Comerç d'Armes

La conferència final sobre el TCA del març del 2013 va finalitzar amb el bloqueig del consens per part de l'Iran, Corea del Nord i Síria. Posteriorment, la redacció provisional del tractat es va posar a votació a l'Assemblea General de l'ONU l'abril del 2013, en què 155 estats hi van votar a favor, 3 en contra (Iran, Corea del Nord i Síria) i 22 es van abstenir. L'aprovació del text del tractat va ser el resultat dels esforços globals per arribar a un consens sobre un tractat internacional que estableixi les "normes internacionals comunes més rigoroses possibles per a la transferència d'armes convencionals". El TCA entrarà en vigor quan hagi estat ratificat per 50 països. El 31 de desembre del 2013 un total de 115 estats —entre els quals els Estats Units— havien signat el TCA, dels quals 9 ja l'havien ratificat.

El TCA és el primer acord d'un tractat internacional que engloba la intermediació, el trànsit i l'exportació d'armes convencionals. Algunes seccions del tractat també s'apliquen a peces, components i munició. El TCA disposa l'intercanvi d'informació sobre diversos aspectes del tractat, per bé que encara se n'ha de definir l'abast concret i els mecanismes. El tractat també inclou l'obligació d'informar sobre els sistemes nacionals d'aplicació, així com sobre les

transferències de les set categories de grans armes convencionals que va crear el Registre d'Armes Convencionals de les Nacions Unides (UNROCA), a més de les transferències d'armes petites i lleugeres. L'obligació d'informar sobre la importació i exportació d'aquest tipus d'armes distingeix el TCA d'UNROCA. Tanmateix, l'abast del TCA és menor que el de la Llista de municions de l'Acord de Wassenaar i no inclou productes de doble ús amb aplicacions d'armes convencionals.

Els defensors d'un tractat sobre el comerç d'armes van mirar de cenyir-se als principis i les normes que ja existeixen en alguns instruments de control comercial d'armes convencionals en els àmbits regionals i nacionals. La menció específica de la violència de gènere com a criteri va més enllà que la majoria d'acords nacionals i regionals, entre els quals la posició comuna sobre

EMBARGAMENTS MULTILATERALS D'ARMES EN VIGOR, 2013

Nacions Unides (14 embargaments)

• Al-Qaeda i individus i entitats associats • Corea del Nord • Costa d'Ivori • Eritrea • Iraq (FNG) • Iran • Líban (FNG) • Libèria (FNG) • Líbia (FNG) • República Centreafricana • República Democràtica del Congo (FNG) • Somàlia • Sudan (Darfur) • Talibans

Unió Europea (21 embargaments)

Aplicacions d'embargaments de l'ONU (10):

• Al-Qaeda, els talibans i individus i entitats associats • Costa d'Ivori • Eritrea • Iraq (FNG) • Líban (FNG) • Libèria (FNG) • Líbia (FNG) • República Centreafricana • República Democràtica del Congo (FNG) • Somàlia (FNG)

Adaptacions d'embargaments de l'ONU (3): • Corea del Nord • Iran • Sudan

Embargaments sense equivalent a l'ONU (8):

• Bielorrússia • Egipte • Guinea • Myanmar • Síria • Sudan del Sud • Xina • Zimbabue

Lliga Àrab (1 embargament)

• Síria

FNG = forces no governamentals.

exportacions d'armes de la Unió Europea, per bé que està implícita en aquest darrer instrument. L'acord de compromís sobre el TCA va intentar conciliar l'ampli espectre de posicions dels estats membres de l'ONU pel que fa a la relació entre les prerrogatives de la seguretat estatal i les consideracions en matèria de seguretat humana —incloses les obligacions en virtut del dret internacional humanitari i els drets humans—, així com els interessos d'exportadors i importadors. Això ha donat lloc a una redacció que deixa marge a la interpretació en el trasllat que els estats han de fer del tractat al seu dret, la seva normativa i la seva pràctica.

Els embargaments d'armes multilaterals

En l'àmbit dels embargaments d'armes, els resultats van ser variats, atesa la impossibilitat d'arribar a un acord sobre un embargament d'armes de l'ONU contra Síria, en què van tenir un paper important les divisions entre els cinc membres permanents del Consell de Seguretat de l'ONU.

L'embargament de la Lliga Àrab contra Síria es va mantenir en vigor, mentre que el juny del 2013 la UE va permetre que expirés el seu embargament d'armes del 2011, a causa de la manca d'acord entre els estats membres sobre l'ampliació o l'adaptació de l'embargament, i en particular sobre si s'havia de permetre el subministrament d'armes a l'oposició. A l'abril la UE havia acordat permetre el subministrament d'un determinat equip no mortífer a les forces opositores sirianes, però va continuar prohibint el subministrament d'equips i programari per al seu ús en la vigilància de les comunicacions per part del Govern siria.

A l'agost els estats membres de la UE van suspendre les exportacions a Egipte de qualsevol equip que pogués ser utilitzat per a la repressió interna, per bé que no es va formalitzar en un embargament jurídicament vinculat.

El 2013 el Consell de Seguretat de l'ONU va imposar un nou embargament d'armes, aquesta

vegada sobre la República Centreafricana. Com en anys anteriors, els grups de l'ONU encarregats de supervisar el compliment dels embargaments d'armes de l'Organització van detectar transgressions.

Règims de control de les exportacions

Durant el 2013 quatre règims de caràcter informal i no vinculants jurídicament —el Grup Austràlia, el Règim de Control de la Tecnologia de Míssils, el Grup de Subministradors Nuclears (GSN) i l'Acord de Wassenaar sobre control de les exportacions d'armes convencionals i articles i tecnologies de doble ús— van continuar treballant en decisions basades en el consens per reforçar els controls comercials estratègics. Aquests règims multilaterals van adaptar sistemàticament les llistes de productes subjectes a control, però no es van posar d'acord sobre noves orientacions o principis per a les activitats relacionades amb l'exportació, com ara la intermediació, el trànsit i el transbord.

Mèxic es va incorporar al Grup Austràlia el 2013, després de ser admès el 2012 pel GSN i l'Acord de Wassenaar. Queden pendents altres sol·licituds d'adhesió. L'interès de l'Índia per incorporar-se a aquests règims va continuar subjecte a un debat important que no va aportar cap resultat.

La pertinència i la importància del Grup Austràlia, que cobreix productes que tenen aplicacions en armes biològiques i químiques, es van posar de manifest arran de l'ús d'armes químiques a Síria. El subministrament continuat de reactors nuclears a la Xina per part del Pakistan va generar controvèrsia dins i fora del GSN. ●

ANNEXOS

Acords de control d'armes i desarmament en vigor, 1 de gener del 2014

- 1925 Protocol per a la Prohibició de l'Ús en la Guerra de Gasos Asfíxiants, Tòxics o d'Altres, i dels Mètodes Bacteriològics amb Finalitats Bèl·liques (Protocol de Ginebra del 1925)
- 1948 Convenció sobre la Prevenció i la Sanció del Delicte de Genocidi (Convenció sobre el Genocidi)
- 1949 Convenció de Ginebra (IV) sobre la Protecció dels Civils en Temps de Guerra; i Protocols I i II del 1977 Relatius a la Protecció de les Víctimes de Conflictes Armats Internacionals i No Internacionals
- 1959 Tractat Antàrtic
- 1963 Tractat de Prohibició d'Assaigs Nuclears a l'Atmosfera, l'Espai Exterior i el Fons Marí (Tractat de Prohibició Parcial d'Assaigs Nuclears, TPPAN)
- 1967 Tractat sobre els Principis que han de Regir les Activitats dels Estats en l'Exploració i la Utilització de l'Espai Ultraterrestre, Inclosa la Lluna i Altres Cossos Celestes (Tractat de l'Espai Ultraterrestre)
- 1967 Tractat de Proscripció de les Armes Nuclears a l'Amèrica Llatina i el Carib (Tractat de Tlatelolco)
- 1968 Tractat de No-Proliferació d'Armes Nuclears (Tractat de No-Proliferació, TNP)
- 1971 Tractat per a la Prohibició de l'Emplaçament d'Armes Nuclears i Altres Armes de Destrucció Massiva als Fons Marins i Oceànics i al seu Subsòl (Tractat sobre els Fons Marins)
- 1972 Convenció sobre la Prohibició del Desenvolupament, la Producció i l'Emmagatzematge d'Armes Bacteriològiques (Biològiques) i Tòxiques i sobre la seva Destrucció (Convenció sobre Armes Biològiques i Tòxiques, CABT)
- 1974 Tractat sobre la Limitació d'Assaigs Nuclears Subterrànics (Tractat sobre la Limitació dels Assaigs Nuclears, TLAN)
- 1976 Tractat sobre les Explosions Nuclears Subterrànies amb Finalitats Pacífiques (Tractat sobre Explosions Nuclears Pacífiques, TENP)
- 1977 Convenció sobre la Prohibició d'Utilitzar Tècniques de Modificació Ambiental amb Finalitats Militars o Hostils (Convenció ENMOD)
- 1980 Convenció sobre la Protecció Física dels Materials Nuclears
- 1981 Convenció sobre Prohibicions o Restriccions de l'Ús de Certes Armes Convencionals que puguin considerar-se Excessivament Nocives o d'Efectes Indiscriminats (Convenció CAC, o Convenció sobre «Armes Inhumanes»)
- 1985 Tractat de la Zona Lliure Nuclear del Pacífic Sud (Tractat de Rarotonga)
- 1987 Tractat sobre l'Eliminació de Missils de Curt i Mitjà Abast (Tractat INF)
- 1990 Tractat sobre les Forces Armades Convencionals a Europa (Tractat FCE)
- 1992 Tractat dels Cels Oberts
- 1993 Convenció sobre la Prohibició del Desenvolupament, la Producció, l'Emmagatzematge i l'Ús d'Armes Químiques i sobre la seva Destrucció (Convenció sobre Armes Químiques, CAQ)
- 1995 Tractat de la Zona Lliure d'Armes Nuclears del Sud-Est Asiàtic (Tractat de Bangkok)
- 1996 Tractat sobre una Zona Lliure d'Armes Nuclears a l'Àfrica (Tractat de Pelindaba)
- 1996 Acord sobre el Control Subregional d'Armament (Acord de Florència)
- 1997 Convenció Interamericana contra la Fabricació i el Tràfic Il·lícits d'Armes de Foc, Municions, Explosius i Altres Materials Relacionats

CRONOLOGIA 2013, EPISODIS

PRINCIPALS

- 11 gen. França posa en marxa l'Operació Serval per donar suport a les forces armades de Mali
- 12 feb. Corea del Nord duu a terme un assaig nuclear subterrani
- 24 mar. Els rebels de Séléka arrabassen el poder a la República Centreafricana
- 2 abr. L'Assemblea General de l'ONU adopta el Tractat sobre el Comerç d'Armes
- 2 mai. El Consell de Seguretat de l'ONU constitueix la Missió d'Assistència de l'ONU a Somàlia
- 6 jun. Edward Snowden revela l'existència de Prism, un programa secret de vigilància dels Estats Units
- 18 jun. Les forces del Govern afganès assumeixen íntegrament la funció de seguretat al país
- 3 jul. L'exèrcit egipci destitueix el president Muhammad Mursi
- 21 ago. Apareixen informes sobre un atac amb armes químiques a Ghouta, Síria
- 12 set. Síria accepta incorporar-se a la Convenció sobre Armes Químiques del 1993
- 31 oct. Una proposta de projecte de llei d'amnistia desencadena grans manifestacions contra el Govern tailandès
- 24 nov. L'Iran accepta restringir les seves activitats nuclears durant un període de 6 mesos
- 17 des. El Japó anuncia plans per incrementar la seva despesa militar

- 2006 Tractat per a l'Establiment d'una Zona Lliure d'Armes Nuclears a l'Àsia Central (Tractat de Semipalatinsk)
- 2008 Convenció sobre les Bombes de Dispersió
- 2010 Tractat sobre les Mesures per a la Ulterior Reducció i Limitació de les Armes Ofensives Estratègiques (Nou START)
- 2011 Document de Viena del 2011 sobre Mesures per Fomentar la Confiança i la Seguretat

Acords que no estaven en vigor, 1 de gener del 2014

- 1996 Tractat per a la Prohibició Completa dels Assaigs Nuclears (TPCAN)
- 1999 Acord sobre l'Adaptació del Tractat FCE
- 2010 Convenció de l'Àfrica Central per al Control de les Armes Petites i les Armes Lleugeres, les Municions i Totes les Parts i els Components que es Poden Utilitzar per a la seva Fabricació, Reparació i Muntatge (Convenció de Kinshasa)
- 2013 Tractat sobre Comerç d'Armes (TCA)

Organismes de cooperació en matèria de seguretat

Entre els canvis més destacats del 2013 figuren la integració de Mèxic al Grup Austràlia, la incorporació de Croàcia com a estat membre de la Unió Europea i la incorporació de Sèrbia com a membre del Grup de Subministradors Nuclears. ●

- 1997 Convenció sobre la Prohibició d'Ús, Emmagatzematge, Fabricació i Transferència de Mines Terrestres Antipersona i sobre la seva Destrucció (Convenció MAP)
- 1999 Convenció Interamericana sobre Transparència en les Adquisicions d'Armes Convencionals
- 2006 Convenció de la CEDEAO sobre Armes Petites i Armes Lleugeres, Municions i Altres Materials Relacionats

FUNDIPAU (FUNDACIÓ PER LA PAU)

FundiPau (Fundació per la Pau) és una ONG nascuda el 1983 i que treballa per un món en pau. A través d'una opinió pública cada cop més informada i activa, impulsa tots aquells canvis culturals i estructurals que facin possible l'eradicació de la violència com a forma de relació entre persones i pobles.

El nostre compromís amb la pau ens porta a desenvolupar activitats d'educació, de sensibilització i de mobilització social per la pau i el desarmament així com la implicació en la resolució no violenta de conflictes, tant dels propers, com dels més llunyans.

Des de FundiPau estem convençuts que la traducció al català d'aquesta versió resumida del *SIPRI Yearbook 2013*, un material de referència en l'àmbit de la seguretat i el desarmament, ens proporcionarà un instrument cabdal per a la divulgació i sensibilització a favor de la cultura de pau a casa nostra.

Publicacions recents de FundiPau sobre desarmament

Jugando con fuego. Análisis de las exportaciones españolas de material de defensa, otro material y de doble uso en 2013

FundiPau et al.

Madrid / Barcelona 2014

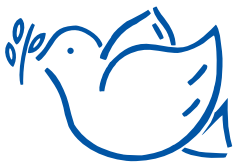
Catàstrofe Humanitària

ICAN

Traducció al català a cura de FundiPau

Barcelona 2013

Edició catalana a cura de:

FundiPau

FundiPau (Fundació per la Pau)
c/ Casp, 31, 2n la A - 08010 Barcelona
Tel.: +34 93 302 5129
info@fundipau.org
www.fundipau.org

Amb el suport de:

Ajuntament
de Barcelona

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de Catalunya

INSTRUCCIONS PER FER COMANDES DEL SIPRI YEARBOOK 2014

SIPRI Yearbook 2014: Armaments, Disarmament and International Security

Publicat en paper i en versió electrònica per Oxford University Press

ISBN 978-0-19-871259-6, tapa dura

ISBN 978-0-19-178432-3, versió electrònica

Per a més detalls, visiteu www.sipriyearbook.org

OXFORD
UNIVERSITY PRESS

Traduccions

El *SIPRI Yearbook 2014* es traduirà al

- àrab pel Centre d'Estudis per a la Unitat Àrab (CAUS), Beirut, www.caus.org.lb
- rus per l'Institut d'Economia Mundial i Relacions Internacionals (IMEMO), Moscou, www.imemo.ru
- ucraïnès pel Centre Razumkov (Centre Ucraïnès d'Estudis Econòmics i Polítics, UCEPS), Kíev, www.razumkov.org.ua
- xinès per l'Associació Xinesa de Control d'Armes i Desarmament (CACDA), Pequín, www.cacda.org.cn

Aquestes traduccions estan finançades pel Departament Federal de Defensa, Protecció Civil i Esports de Suïssa. Per a més detalls, poseu-vos en contacte amb les entitats editorials.

STOCKHOLM INTERNATIONAL PEACE RESEARCH INSTITUTE

Signalistgatan 9

SE-169 70 Solna, Sweden

Telephone: +46 8 655 97 00

Fax: +46 8 655 97 33

Email: sipri@sipri.org

Internet: www.sipri.org

SIPRI YEARBOOK 2014

Armaments, Disarmament and International Security

L'anyari del SIPRI és un compendi de dades i anàlisis en els àmbits de:

- Seguretat i conflictes
- Despesa militar i armament
- No-prolifерació, control d'armes i desarmament

Aquest quadern resumeix la 45a edició de l'anyari del SIPRI, que parla de l'evolució durant el 2013 en els àmbits següents:

- *Els conflictes armats*, amb estudis sobre la mediació i els acords de pau i sobre la funció del Consell de Seguretat de l'ONU en els conflictes armats estatals.
- *Les operacions de pau i la gestió dels conflictes*, amb una anàlisi de les operacions de pau a l'Àfrica.
- *La despesa militar i la producció d'armes*, amb una explicació dels debats pressupostaris dels Estats Units i una figura sobre la despesa militar i la seguretat regional a l'Àsia-Pacífic.
- *Les transferències internacionals d'armes*, amb un estudi sobre les transferències de míssils guiats de llarg abast i una avaluació dels esforços a favor de la transparència.
- *Les forces nuclears al món*, amb una descripció de l'explosió nuclear a Corea del Nord.
- *El control d'armes nuclears i la no-prolifерació*, amb una presentació de l'evolució relacionada amb l'Iran i Corea del Nord i el programa de cooperació entre Rússia i els Estats Units per reduir les amenaces.
- *La reducció de les amenaces contra la seguretat que representen els materials químics i biològics*, amb una descripció de la resposta internacional enfront de l'ús d'armes químiques a Síria i l'evolució en la recerca de doble propòsit en l'àmbit de les ciències de la vida.
- *El control d'armes convencionals i les mesures militars per fomentar la confiança*, amb estudis sobre el control de les armes autònomes, la ciberseguretat i els debats europeus sobre el control de les armes convencionals.
- *El control del comerç d'armes i del material de doble ús*, amb una explicació de l'adopció del Tractat sobre Comerç d'Armes i l'evolució dels règims multilaterals d'embargaments d'armes i control de les exportacions.

També s'hi inclouen articles sobre aspectes del conflicte de Síria, així com amplis annexos sobre els acords de control d'armes i desarmament, els organismes internacionals de cooperació en matèria de seguretat i els fets que s'han esdevingut durant l'any 2013.